

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 222/2022-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 4 Nt 10/2019 z 20. mája 2021 a proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 8 Tos 76/2021 z 28. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 Nt 10/2019 z 20. mája 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Tos 76/2021 z 28. septembra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Sťažovateľ sa domáha zrušenia napadnutých uznesení a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh, ktoré si zaobstaral ústavný súd, vyplýva, že rozsudkom okresného súdu zo 16. júna 2015 v spojení s uznesením krajského súdu z 30. novembra 2015 bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere šiestich rokov nepodmienečne.

3. Sťažovateľ doručil 4. novembra 2020 návrh na povolenie obnovy konania, z ktorého vyplýva, že navrhované skutočnosti podľa § 394 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) sú rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 0 T 30/2015 z 30. apríla 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove z 9. júla 2015,

ktorými bol sťažovateľ uznaný za vinného z prečinu krádeže a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní desiatich mesiacov, pričom skutok bol spáchaný 4. marca 2015, a taktiež rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 5 T 91/2014 z 15. októbra 2014 (právoplatný 15. októbra 2014), ktorým bol sťažovateľ uznaný za vinného z prečinu krádeže a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v rozsahu šiestich mesiacov. Trest bol vykonaný v období od 1. júna 2014 do 1. decembra 2014. Skutok bol spáchaný 1. júna 2014. Sťažovateľ žiadal tieto dve rozhodnutia podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona „*absorbovať*“ rozsudkom okresného súdu zo 16. júna 2015.

4. Napadnutým uznesením z 20. mája 2020 okresný súd zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania z dôvodu nesplnenia podmienok podľa § 394 Trestného poriadku, keď dospel k záveru, že sťažovateľ v návrhu na povolenie obnovy konania neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by okresnému súdu v pôvodnom konaní neboli známe a zrejmé, „*resp. také, ktoré neboli pred súdnym rozhodnutím predmetom zisťovania alebo dokazovania.*“.

5. O sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 28. septembra 2021 tak, že sťažnosť zamietol. Krajský súd tiež dospel k záveru, že neboli splnené podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku. Poukázal na to, že rozsudok Okresného súdu Prešov nebol novou skutočnosťou v konaní okresného súdu sp. zn. 4 T 53/2014 vzhľadom na to, že okresný súd o trestnom stíhaní sťažovateľa v uvedenej veci vedel, keďže sťažovateľ bol stíhaný väzobne a na hlavné pojednávanie bol eskortovaný z väzby so súhlasom príslušného sudcu Okresného súdu Prešov. V čase vyhlásenia rozsudku okresného súdu v konaní sp. zn. 4 T 53/2014 dňa 16. júna 2015 bol už rozsudok Okresného súdu Prešov vyhlásený (30. apríla 2015), ešte nebol právoplatný, keď právoplatnosť nadobudol 9. júla 2015 „*a až od tejto právoplatnosti mohol byť jeho výrok o treste rušený nasledujúcim súhrnným trestom.*“. V čase nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Prešov prebiehalo v trestnej veci sp. zn. 4 T 53/2014 odvolacie konanie, pričom krajskému súdu „*bolo zrejmé toto odsúdenie sťažovateľa v konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 0T/30/2015, o čom svedčí odpoveď na lustráciu v ZVJS zo dňa 22. 10. 2015 na č. 1. 415, na ktorej je toto odsúdenie zachytené.*“. Uvedená skutočnosť teda v pôvodnom konaní bola známa, nie je pritom podstatné, či okresný súd v čase vyhlásenia rozsudku č. k. 4 T 53/2014 zo 16. júna 2015 vedel o rozsudku Okresného súdu Prešov, avšak nepochybne vedel o danom konaní. Podstatné je, že krajský súd v odvolacom konaní vedel o odsúdení sťažovateľa „*a pri svojom rozhodovaní na túto okolnosť teda prihliadal. Krajský súd vediac o tomto odsúdení ho posúdil tak, že vo vzťahu k tomuto rozsudku a ním ukladanému trestu neprichádza do úvahy súhrnný trest, pretože inak by reagoval na túto skutočnosť zrušením nezákonného výroku o treste v rozsudku 4 T/53/2014. Krajský súd však správne vyhodnotil daný stav a dospel k zákonnému názoru, že ukládanie súhrnného trestu k tomuto odsúdeniu je neprípustné... Preto nemožno tvrdiť, že odsúdenie sťažovateľa v konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 0T/30/2015 je novou skutočnosť, ktorá nebola skôr známa súdu.*“.

6. Druhým dôvodom, pre ktorý krajský súd neakceptoval argumentáciu sťažovateľa, bolo, že vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Prešov by neprichádzalo do úvahy ukládanie súhrnného trestu v konaní okresného súdu sp. zn. 4 T 53/2014 z dôvodu, že v tomto konaní ide o skutok z 8. marca 2014 a v konaní Okresného súdu Prešov sp. zn. 0 T 30/2015 ide o skutok zo 4. marca 2015, ktorý bol spáchaný po doručení trestného rozkazu okresného súdu sp. zn. 0 T 209/2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 29. decembra 2014. Na to, aby v konaní

sp. zn. 4 T 53/2014 mohol byť uložený súhrnný trest a zrušený aj výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 0 T 30/2015, „*by musel byť skutok prešovského súdu spáchaný pred trestným rozkazom sp. zn. 0 T/209/2014, teda pred dňom 29. 12. 2014.*“.

7. Obdobne aj rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 5 T 91/2014 z 15. októbra 2014 (právoplatný toho istého dňa) bol tiež známy okresnému súdu v pôvodnom konaní, „*o čom svedčí odpis registra trestov zo dňa 15. 6. 2015, ktorý bol vykonaný na hlavnom pojednávaní 16. 6. 2015 a ku ktorému sa mal možnosť odsúdený vyjadriť. Teda ani toto nie je nová skutočnosť, ktorá by nebola súdu známa...*“.

8. Pokiaľ sa sťažovateľ domnieva, že trest uložený rozsudkom okresného súdu č. k. 4 T 53/2014 zo 16. júna 2015 nie je správny, na nápravu nemôže slúžiť inštitút obnovy konania. Z rozhodnutia R 6/1997 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vyplýva, že v konaní o povolení obnovy nie je možné preskúmať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní. Toto konanie sa obmedzuje na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr neznáme. Navyše z druhej právnej vety tohto rozhodnutia vyplýva, že „*za nové skutočnosti alebo dôkazy v zmysle ustanovenia § 278 ods. 1 Tr. por. (teraz § 294 ods. 1 Tr. por.) nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú zistiteľné z obsahu spisov a to aj vtedy, keď sa súd s nimi v rozhodnutí nevysporiadal alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mýlil pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich nesprávne vyhodnotil.*“.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu, ktoré považuje za svojvoľné (arbitrárne).

10. Sťažovateľ poukazuje na to, že paralelne s konaním pred okresným súdom sa viedlo konanie v „*prešovskej veci*“, pričom rozsudok Okresného súdu Prešov bol vyhlásený pred rozsudkom okresného súdu. V odvolacom konaní krajského súdu bol už známy rozsudok Okresného súdu Prešov. Sťažovateľ nesúhlasí s právnym záverom krajského súdu, že nie je podstatné, či rozsudok Okresného súdu Prešov bol známy okresnému súdu, ale podstatné je, či krajský súd vedel o tomto (prešovskom) rozsudku. Podľa sťažovateľa by to malo byť práve naopak, keď je podstatné, že rozsudok Okresného súdu Prešov nebol známy v konaní pred okresným súdom, a práve nepodstatné je, že krajskému súdu bol známy tento rozsudok.

11. Z judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme sú „*tie dôkazy, ktoré neboli známe prvostupňovému súdu.*“.

12. Sťažovateľ tiež neakceptoval tvrdenie krajského súdu, že rozsudok Okresného súdu Prešov bol známy okresnému súdu. Rozhodujúce z pohľadu § 394 ods. 1 Trestného poriadku je, že v konaní okresného súdu sp. zn. 4 T 53/2014 bolo známe len konanie Okresného súdu Prešov. Je teda rozdiel medzi konaním vo veci a rozhodnutím vo veci. Hoci bol rozsudok Okresného súdu Prešov vyhlásený v čase vyhlásenia rozsudku okresného súdu sp. zn. 4 T 53/2014, „*stále ho možno považovať za dôkaz súdu skôr neznámy, a to že nebol ešte vykonáateľný resp. nebol zaznamenaný*“.

v registri trestov, teda nebol súčasťou spisového materiálu trest. veci vedenej na OS KE I sp. zn. 4T/53/2014.“.

13. Sťažovateľ neakceptuje ani právny názor krajského súdu, podľa ktorého v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 4 T 53/2014 neprichádzalo do úvahy uloženie súhrnného trestu. Podľa krajského súdu by skutok, o ktorom rozhodoval Okresný súd Prešov, musel byť spáchaný pred vydaním trestného rozkazu, t. j. pred 29. decembrom 2014. V tomto smere poukázal sťažovateľ na odôvodnenie Krajského súdu v Prešove v jeho uznesení, ktorý možnosť uloženia súhrnného trestu viazal na spáchanie skutku (krádeže) pred doručením trestného rozkazu okresného súdu. Argumentáciu krajského súdu by takto bolo možné použiť len vtedy, ak by sťažovateľ žiadal podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona o absorpciu trestného rozkazu okresného súdu rozsudkom Okresného súdu Prešov. Krajský súd podľa sťažovateľa tvrdí, že na to, aby bol zrušený rozsudok Okresného súdu Prešov rozsudkom okresného súdu, mal byť najprv zrušený trestný rozkaz rozsudkom Okresného súdu Prešov. Uvedenú argumentáciu sťažovateľ považuje za porušenie § 42 ods. 1 Trestného poriadku. Z týchto dôvodov napadnuté uznesenia porušujú sťažovateľovo základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

14. Krajský súd nenapravil pochybenie okresného súdu. Podľa sťažovateľa napadnuté konania boli v rozpore s ústavou, „a to na základe nálezu ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 13/2013.“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu z dôvodu, že sú podľa sťažovateľa založené na arbitrárnych právnych záveroch.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu:

16. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (m. m. III. ÚS 149/04)].

17. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť podľa Trestného poriadku. Krajský súd námietky sťažovateľa vecne preskúmal a rozhodol napadnutým uznesením z 28. septembra 2021. Uplatnenie právomoci krajského súdu vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať opodstatnenosť námietok sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu.

18. Na tomto základe ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu:

19. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

20. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre, poukazujúc na svoje ústavné postavenie (čl. 124 ústavy), opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli, resp. arbitrárnosti pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

21. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné poukázať aj na svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého rozhodnutie a postup všeobecného súdu, ktoré sú v súlade s platným a účinným zákonom (na vec aplikovateľnými procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi), nemožno kvalifikovať ako porušovanie základných ľudských práv (m. m. napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

22. Odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu predstavuje podľa ústavného súdu dostatočný základ na jeho výrok, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa. Krajský súd primeraným, logickým, zrozumiteľným a vyčerpávajúcim spôsobom sťažovateľovi objasnil, prečo bola jeho sťažnosť zamietnutá, resp. prečo bolo potrebné zamietnuť jeho návrh na povolenie obnovy konania, preto napadnuté uznesenie nie je zjavne neodôvodnené. Právne závery krajského súdu nemožno

považovať za arbitrárne, t. j. také, ktoré by nemali oporu v zákone, resp. popierali by podstatu, zmysel a účel aplikovaných ustanovení Trestného poriadku týkajúcich sa obnovy konania.

23. Ústavný súd osobitne poukazuje na právny záver krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľ neoznačil (nepredložil) skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku, čím je daný dostatočný základ na zamietnutie návrhu na obnovu konania.

24. Pokiaľ ide o odkaz sťažovateľa na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 13/2013, toto rozhodnutie sa týkalo rozhodovania o žiadosti o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu všeobecného súdu. V predmetnej veci sa neriešila žiadna otázka, ktorú by bolo možné aplikovať aj vo veci sťažovateľa.

25. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením a obsahom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o jeho porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

26. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie. Ústavný súd z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti návrhu nepristúpil k odstraňovaniu jeho nedostatku spočívajúceho v absencii právneho zastúpenia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu